

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14
Ert ärendenummer: N2017/00222HL

Avsändare
Kommunstyrelsen

Till
Näringsdepartementet
Carl-Fredrik Lööf

Remissyttrande över Parlamentariska Landsbygdskommitténs slutbetänkandet från (SOU 2017:1)

Bräcke kommun, en av de 23 som enligt utredningen har särskilda utmaningar, ber härmed att få avlägga sitt yttrande:

Övergripande synpunkter

Det finns mycket som är klokt och positivt i det slutbetänkande och de 75 förslag för Sveriges landsbygder som den parlamentariska landsbygdskommittén lägger fram. Att en enig kommitté står bakom förslagen borde göra det möjligt med en snabb process och att en proposition kan läggas fram till riksdagen redan 2017.

Den urbana normen är stark i Sverige, och att kritiskt förhålla sig till den är en nyckel för att hålla samman landet. Till och med den parlamentariska landsbygdskommittén använder i sin rapport begrepp som "avlägsna" när man beskriver platser och orter, vilket trots kommitténs bästa intentioner visar att det är staden som står i centrum. Orden har betydelse, och här i Bräcke kommun är vi snarare nära varandra än avlägsna från någon annan.

Kommitténs förslag kan tillsammans påverka de praktiska förutsättningarna och undanröja hinder för att bo och bedriva verksamhet i landsbygderna, men så länge den allt omfattande normen säger att den som bor på landsbygden är en tärande och omodern förlorare, kommer få att prioritera oss som bostadsort, för investeringar eller som samtalspartner. Vi behöver bli hörda, tagna på allvar och få vara stolta över att ha gjort ett bra val, som att bo på "rätt" ort.

Sammantaget tycker Bräcke kommun att landsbygdskommittén har fångat såväl utmaningar som möjliga lösningar på ett träffande sätt. Även om man märkt ut några områden med stor betydelse för landsbygdens utveckling är det svårt att fånga alla, och särskilt de som kanske ligger några år fram i tiden. Den viktigaste av slutsatserna i betänkandet, för att hålla framåt, är därför behovet av att statliga institutioner och utredningar ska ange vilka konsekvenser deras agerande får för landsbygden.

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14

Ert ärendenummer: N2017/00222HL

Bräcke kommun vill också lägga särskild vikt vid kommitténs förslag som rör statens närvaro i landsbygderna, och förslaget att rikta ett näringslivspaket till kommuner med särskilda utmaningar.

Synpunkter på betänkandets förslag

Nedan följer våra kommentarer på respektive område i betänkandet utifrån hur verkligheten uppfattas av en av de 23 utpekade kommunerna.

Kapitel 1. En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder

Bräcke kommun instämmer i kommitténs tolkning av samhällskontraktet som belyser att det idag finns ett gap mellan å ena sidan medborgarnas förväntningar och behov och å andra sidan den faktiska verkligheten och samhällsservicen. Ofta blir kommunen den instans som får ta emot den frustration som detta ökande gap medför. Det leder till att kommunen som organisation får ta i alla frågor som rör "avvecklingen" av landsbygden oavsett om det är statliga myndigheter som inte finns på plats, avsaknad av lokalreportrar och mediabevakning, nedsläckning av väg- och gatulysen, eftersatta statliga och regionala vägar, eller bristande mobiltäckning. Kommunen finns alltid här, och blir en inkorg för frustration oavsett om vi äger frågan eller har resurser för att påverka den. Detta kan leda till en uppgivenhet bland både anställda och boende i en kommun.

Vi oroas av att landet tycks spricka isär och ser risker med dagens utveckling av ökat misstroende mot politiker, myndigheter och etablissemang.

Kapitel 2. Näringspolitik och företagande

2.3.1 Tillgång till finansiellt kapital

Tillgång till snabbt finansiellt kapital är viktigt för att kunna göra insatser och utveckla verksamheten i små och medelstora företag. Detta är en grundläggande förutsättning för tillväxt och det är bra att det understryks. Det är viktigt att statligt kapital inte ställer större krav än privat kapital.

Gällande ALMI:s uppdrag och Saminvest AB är det viktigt att det inte blir tunga enheter med trögt beslutsfattande och en hämmande administrativ process. Det måste också vara tydligt för företagen vilken aktör man ska vända sig till med vilken typ av fråga. Dessa instanser måste

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14

Ert ärendenummer: N2017/00222HL

ha en stark lokal förankring och närvaro, annars tenderar nyttan att avta med avståndet från kontoret.

Dra gärna lärdom av Inlandsinnovation för att undvika tidigare misstag. Vår erfarenhet från Inlandsinnovation är att många företag på landsbygden upplevde villkoren och de styrelsearvodet och annat som krävdes som så tyngande att de avstod erbjudandet, och en del tog inte ens kontakt på grund av vad de hört. Nyttan kontra insatsen blev för betungande. Innovativa företag och projekt i startfasen hade inte heller möjlighet att dra nytta av denna insats. Inlandsinnovation gjorde sig, ironiskt nog, snabbt kända för att inte vara intresserade av innovativa idéer i inlandet.

Idag är regelverken och kriterierna inte alltid så innovativa som de borde vara. För att underlätta för små företag måste höga trösklar, krångliga regelverk och bruket att ta ut avgifter rensas bort. De små företagen hamnar i kläm och passar inte in i mallen av affärsplaner och annat som efterfrågas. När man uppmuntrar innovation och utveckling hos företag måste man vara smidigare och mer tillåtande.

Bräcke kommun delar kommitténs analys att minskningen av antalet lokala bankkontor har gjort det svårare för företag att låna, och vi har länge arbetat med bankfrågan. Öppnandet av fristående banker motarbetas av de stora koncernerna. Lokala banker som kan bedöma lokala förutsättningar gynnar näringslivet, men också bostadsbyggandet.

I betänkandet saknas en beskrivning av och förslag kring nyföretagande i landbygderna. I Bräcke kommun ser vi att det är viktigt att stötta nya företag med både vägledning, rådgivning och resurser. Idag står kommunen tillsammans med delar av det lokala näringslivet för finansieringen av nyföretagarrådgivningen för infödda entreprenörer, och ALMI för de entreprenörer som har utländsk bakgrund. Vi skulle vilja att dessa två målgrupper slås samman till en och att ALMI:s uppdrag utvidgas till att gälla nyföretagande på landsbygden generellt, åtminstone som en del av näringslivspaketet till kommunerna med extra stora utmaningar. Om ALMI ska göra detta i egen regi eller genom att avtala med andra aktörer låter vi vara osagt.

2.3.4 Näringslivspaket till kommuner med extra stora utmaningar

Bräcke kommun delar kommitténs uppfattning att det är viktigt med riktade näringspolitiska och tillväxtfrämjande åtgärder. Näringslivspaketet som föreslås till 23 utpekade kommuner är ett bra incitament, och vi ser positivt på att ha blivit utvalda för att ta del av ett sådant.

Att använda kommungränser som avgränsning kan emellertid komma att slå snett mot andra kommuner med stora geografiska ytor men ojämnt fördelad utveckling. I ett eventuellt nästa steg kan dessa gränser därför behöva ses över så att fler områden med likartade utmaningar kan ta del av paketet.

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14
Ert ärendenummer: N2017/00222HL

2.3.6 Servicegaranti till små och medelstora företag

Bräcke kommun välkomnar regelförenklingar och bättre service till små och medelstora företag. Det är bra med ökad kunskap kring företagande, men det spelar ingen roll hur god service och bemötande en myndighetsutövande har om inte lagen möjliggör utrymme och minskad byråkrati.

I Bräcke kommun är vi väl medvetna om hur stor vikt företagen har för kommunen och samhällsutvecklingen. Vi vill fatta snabba beslut men handläggningstiderna förlängs eftersom det är ofta andra instanser som ska ta beslut eller yttra sig. Därför försöker kommunen att stötta företagen i kontakter med andra myndigheter. Vår erfarenhet är att handläggningstiderna hos bland annat länsstyrelser och Jordbruksverket upplevs långa och omständiga, det handlar om regelverk och lagar som försvårar processer för mindre företag.

För att nå framgång med arbetet på detta område krävs att förutsättningarna för en servicegaranti belyses. För den kommunala myndighetsutövningen kommer personella resurser alltid att vara en begränsning i fråga om handläggningstider. En förändring av regelverken möjliggör bättre/snabbare service med befintlig personalram, vilket bör vara fokus för en sådan utredning. Det är också viktigt att servicegarantin blir frivillig för kommunerna att implementera och inte är kostnadsdrivande.

Bräcke kommuns förslag rörande näringsliv och företagande:

- Utöka ALMIS:s uppdrag till att främja och stödja nyföretagande i de 23 utpekade kommunerna.

Kapitel 3. Digitalisering och transportinfrastruktur

3.1 Hela landet ska kunna dra nytta av digitaliseringens möjligheter

Bräcke kommun delar kommitténs uppfattning att det behövs ett nytt mål för bredbandsutbyggnaden, där hela landet ska ha tillgång till digital infrastruktur.

Överföringskraven har ökat exponentiellt med tiden. Istället för att göra vaga bedömningar om framtidens behov i Mbit är det enda långsiktigt hållbara ett fiberpar till varje hus. Att målet är möjligt har Bräcke kommun visat. Här har 93% på väg mot 100% av hushållen erbjudits att ansluta sig till fibernät, vilket vi även berättat om vid Trafikutskottets öppna utfrågning om IT-infrastruktur i riksdagen den 2/2 2017.

Vår erfarenhet av fiberutbyggnad är att den enda markägaren som tar betalt av fiberföreningarna för intrånget är staten (Trafikverket). Handläggningstiderna för att få

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14
Ert ärendenummer: N2017/00222HL

grävtillstånd är långa och oberäknliga och medför extra kostnader för föreningarna, d.v.s. invånarna. Detta bör omedelbart ändras genom förändrade instruktioner till myndigheten.

3.2 Säkerställ transportinfrastruktur i landsbygderna

Bräcke kommun ställer sig bakom förslaget att göra reseavdraget avståndsbaserat. Det skulle göra avdraget mer rättvist, och som finansiering av landsbygdskommitténs förslag skulle dessa pengar göra långt mer nytta än som subvention av bilresor i stadsregionerna.

Kommittén lämnar ett antal förslag som syftar till att förbättra person- och godstransporterna. Bräcke kommun anser att staten via ägardirektiv bör ge SJ ett bredare uppdrag. SJ har tenderat att ibland agera som om de hade monopol med särskilt uppdrag och ibland som att de är en marknadsaktör. Det vill säga monopol på vissa sträckor, men de kör bara när de upplever det lönsamt. SJ bör ha samhällsuppdraget att trafikera hela landet, hela året, inklusive de för oss nödvändiga nattågen, och det är självklart att de skall trafikera stationer längs hela vägen – inte bara frakta folk som vill från storstad till storstad.

I landsbygderna bör samhällsekonomiskt uträknade satsningar tas med en nypa salt. Också människor och näringsliv i glesa delar av landet måste säkerställas en god transportförsörjning även om befolkningsunderlaget är litet. I Jämtland är antalet personkm med bil stort och kommer så att förbli med tanke på det bosättningsmönster som finns. En utveckling av landbygden kräver ett vägtransportsystem av hög kvalitet eftersom pendling ligger i gleshetens natur.

Att fördela trafikverkets anslag efter årsdygnstrafik (ÅDT) försvårar för såväl skogsnäringen som turismutvecklingen och arbetspendlingen. Eftersom landsbygden är gles blir det många mil väg per invånare och låg ÅDT. Det betyder inte att vägarna inte är viktiga, snarare tvärtom. För både person- och godstransporterna saknas i de flesta fall alternativ.

Turismen har ofta en säsong som är starkare än de andra. Belastningen kan vara stor vissa perioder men liten sett över året. Dagens fördelningsmodell gör att de som behöver vägnätet mest får minst anslag, vilket gör att hastigheter och bärigheter sänks och landsbygdens förutsättningar försämras. Bräcke kommun anser att anslagen bör fördelas så att antal km statlig väg väger tyngre än befolkningstäthet.

3.2.2 Insatser för ökad tillgänglighet

Bräcke kommun ställer sig bakom kommitténs analys av att det är på landsbygden de största behoven och förutsättningarna för självkörande bilar finns. Med de kostnadsuppskattningar som finns för självkörande elbilar skulle vi kunna göra sådant som är omöjligt idag, anropsstyrd kollektivtrafik mellan byar och varuhemsändning är bara två exempel. Det skulle helt reformera trafiken.

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14
Ert ärendenummer: N2017/00222HL

Inom transportsektorn finns idag många arbetstillfällen som är viktiga för arbetsmarknaden i landsbygderna. Fokus för försöken med självkörande fordon bör inte konkurrera med dessa utan i första hand vara ett komplement och en ersättning för personfordon.

Bräcke kommun bedöms under 2017 vara helt uppkopplad med optofiber, vilket gör det lätt att förstärka mobiltäckningen där den eventuellt skulle vara svag. Med denna infrastruktur skulle Bräcke vara ett lämpligt område för fullskaliga tester inom området självkörande fordon.

Bräcke kommuns förslag rörande digitalisering och transportinfrastruktur:

- Ändrade instruktioner till Trafikverket om avtals- och tillståndshantering för fiberutbyggnad.
- Ändrade ägardirektiv till SJ – ge dem ett tydligare samhällsuppdrag.
- Ändra fördelningen av infrastrukturanslag – mer vikt åt km, mindre åt ÅDT.

Kapitel 4. Kompetensförsörjning

Bräcke kommun delar landsbygdskommitténs bild av kompetensförsörjningsutmaningarna.

Det är positivt om antalet platser på lärosäten kring landsbygden ökar. Men det viktigt att se att högre utbildning bara är en del. Tillgången till *rätt* utbildning utifrån den lokala arbetsmarknadens behov är otroligt viktig för sysselsättning och företagande. Rätt utbildningsnivå för det jobb som ska utföras kan förutom universitetsutbildningar omfatta lärlingskap, gymnasieutbildning, KY-utbildning med mera.

Vi ser att det är viktigt med fler incitament som underlättar för företag att själva lära upp och utbilda personal, det vill säga resurser för att täcka arbetsbortfall för handledare och de faktiska utökade kostnaderna som följer med att själv utbilda sin personal. Företagen behöver stöd för att våga ta in personer som inte har formell kompetens.

Fler möjligheter till utbildningsvägar är bra och något som vi också stöttar. Utbildningsplatser i närområdet för de yrken som har stor efterfrågan framför allt i offentlig sektor (sjuksköterskor, läkare, polis, lärare etc.) är mycket önskvärt. Notera dock än en gång att högre studier borde vara *rätt* studier för de arbeten som finns i ett arbetsmarknadsområde.

Ju färre kvalificerade tjänster det finns i en kommun, desto större blir risken att kompetensen urholkas. Sammanslagningar av verksamheter som centraliseras till regionhuvudorter och städer gör att urvalet av tjänster som kräver högre studier minskar, vilket leder till mindre rörlighet på arbetsmarknaden. Det kan i sin tur leda till ohälsa, sämre löneläge men även till

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14

Ert ärendenummer: N2017/00222HL

att en del människor och verksamheter både tvingas och väljer att flytta. Servicen och utbudet av kommersiell och offentlig service minskar och den negativa spiralen är ett faktum. Karriärmöjligheterna är få och begränsade och hela samhället påverkas.

Vi menar att jobb på hemorten som kräver högre studier är ett måste för att uppmuntra till utbildning och rörlighet, samtidigt som det skapar lågtröskeljobb i olika serviceyrken. Om ungdomar och nyanlända inte får sitt första jobb leder det till arbetslöshet och utanförskap. Många flyttar och urholkningen fortsätter.

Hur vi långsiktigt ser till att kompetensbehoven hos både offentlig och privat sektor tillgodoses samtidigt som utanförskapet minskar är en viktig fråga. Det behövs insatser för att kompetensutveckla de som valt att bo på en ort men inte kommer in på arbetsmarknaden. Vi saknar förslag för att stimulera de som vill bo på en ort att hitta alternativa karriärmöjligheter när utbudet minskar. Hur ökar vi rörligheten och antalet möjliga arbetstillfällen på lokal nivå?

För oss själva är det också viktigt med insatser i tidiga åldrar när barnen och ungdomarna finns i grundskolan – här läggs en grund för yrkeslivet, eventuella karriärsval samt entreprenörskap. Här byggs även självkänslan för platsen och bygden upp vilket också är viktigt för att få känslan av att man gör bra val och kan vara stolt över sin ort.

4.4 Fler med högre utbildning i kommuner med extra stora utmaningar

Bräcke kommun ser positivt på förslaget att erbjuda avskrivning av studieskulder. Det kan locka fler att bosätta sig i kommunen, men också medföra att de som redan bor i kommunen vidareutbildar sig. För oss är det lika viktigt att människor stärks i sin vilja att stanna, som att andra flyttar hit. De som redan bor på en ort måste självklart också omfattas av minskningen av studieskuldena.

Kapitel 5. Samhällsplanering och bostadsbyggande

5.1.2 Enklare att bygga i strandnära lägen

Bräcke kommun delar uppfattningen om utfallet av LIS. Vi var bland de första i riket att anta ett tillägg till översiktsplanen men efter några år på nacken uppfattar vi att det egentligen bara är möjligt att bygga där det redan är bebyggt. Det är svårt att pricka in alla områden i den kommunala planen vilket gör att det ibland blir omöjligt att bygga på platser där samma förhållanden råder som på platser där det är möjligt att bygga.

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14

Ert ärendenummer: N2017/00222HL

Vi föreslår att reglerna för vad som är att betrakta som ett vattendrag ses över så att mindre bäckar undantas från strandskyddet. Idag kan en två decimeter smal bäck på en fastighet innebära en strandskyddszon på 200 meter. Det är orimligt.

5.2.1 Förbättrade krediter för byggande av bostäder i landsbygderna

Bräcke kommun anser att landsbygdslån kan vara viktigt och bra, både för egna hem i olika former och för hyresrätter. För att öka befolkningen i våra landsbygder behövs både nyproduktion och bättre incitament för flyttkedjor.

Idag ser vi att produktionskostnaden för bostads- och hyresrätter blir lika hög eller till och med högre än i städerna då konkurrensen mellan byggföretagen är låg. De höga boendekostnaderna i nyproducerade lägenheter blir ett hinder för flyttkedjan eftersom de innebär en väsentlig kostnadsökning för de äldre som vill flytta från ett färdigbetalt hus.

Kombinationen med en lägre pension, eftersom vi generellt har en lägre skattekraft, lågt betalt när man säljer huset och en hög hyreskostnad leder till att det inte frigörs bostäder som skulle vara attraktiva för yngre familjer. Detta leder i sin tur till att hus förfaller då ägarna inte har ork eller ekonomisk möjlighet att underhålla dessa. På så vis har vi hamnat i en situation där bostadshusen ibland inte säljs förrän de är i så dåligt skick att de behöver omfattande renovering innan inflyttning. En renovering som omöjliggörs på grund av det låga marknadsvärdet och svårigheten att låna pengar.

Landsbygdslån skulle kunna dels minska produktionskostnaderna, dels möjliggöra fler nyproducerade hem, men också möjliggöra renoveringar av de fastigheter som redan blivit omoderna.

Kapitel 6. Kommersiell service, välfärdstjänster och kultur

6.4.1 Det kommunala utjämningsystemet bör anpassas till ändrade förhållanden

Kommittén föreslår också att det kommunala utjämningsystemet anpassas till ändrade demografiska och andra förhållanden samt att de specialdestinerade statsbidragen i ökad utsträckning görs generella. Detta är en viktig slutsats, men Bräcke kommun menar att även extra tillskott till kommunsektorn bör fördelas utifrån utjämningsystemet istället för per capita som ofta är fallet idag.

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14
Ert ärendenummer: N2017/00222HL

6.7 Kulturen i landsbygderna

Bräcke kommun ser gärna insatser för att öka kunskapen om kultur i landsbygden genom särskilda instruktioner till Myndigheten för kulturanalys och Kulturrådet, men staten bör också ta möjligheten att tydligare styra de institutioner som idag har en nationell finansiering (t ex centrala museer). Ge dem uppdraget att vara närvarande i och relevanta för hela landet. Om det sedan handlar om att skapa bättre digitala kontaktytor, mobila utställningar eller föreställningar är en fråga för verksamheterna. Det är för övrigt trevligt med fri entré, men för majoriteten av befolkningen är resan dit betydligt dyrare än en SL-biljett.

Bräcke kommuns förslag rörande kommersiell service, välfärdstjänster och kultur

- Förtydliga de nationella uppdragen för de kulturverksamheter som bär statligt stöd.
- Fördela extra anslag till kommunsektorn utifrån utjämningsystemet.

Kapitel 7. Statens närvaro i landsbygderna

Bräcke kommun stöder idén om statliga servicecenter, och menar att ett sådant bör finnas med minst ett kontor i varje kommun, inte i bara i varje FA-region.

Vår bild av verkligheten är till och med sämre än kartan i figur 7.1. Där anges Bräcke som en kommun där Arbetsförmedlingen har kontor, men det är egentligen bara personal på plats en dag i veckan på ett lånat kontor. De digitala kanalerna har visat sig vara otillfredsställande framförallt för gruppen nyanlända som är en av deras stora målgrupper i kommunen.

Grundläggande basservice som Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Migrationsverk och Polis bör ha fysisk närvaro i samtliga kommuner. Något annat är otänkbart ur vårt perspektiv.

När staten minskar sin närvaro lokalt försvinner inte bara service, det minskar också antalet arbetstillfällen för personer med högre utbildning som finns utanför den kommunala organisationen. Det är, som vi nämner under rubriken Kompetensförsörjning negativt för hela samhället och gör det dessutom svårare för civilsamhället att rekrytera ledare och ger försämrade förutsättningar för hemvändare. Varför skall paret flytta hem efter studierna om bägge måste pendla ut ur kommunen till sitt arbete?

På samma sätt som en närvarande polis ökar den upplevda tryggheten ökat antalet faktiska brott, är den upplevda närvaron av staten viktig, ökat den faktiska servicen man erbjuder. Är man som ort och som medborgare ointressant för myndigheterna sänder det en viktig signal – och den signalen går inte obemärkt förbi. Fjärrstyrningen från närmsta stad gör att misstron mot myndigheterna, och mot stadsregionerna ökar.

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14

Ert ärendenummer: N2017/00222HL

Det har skett en förändring av statliga myndigheters ansvarstagande för hela landet, och det som förut var självklart – att man har ett kontor där man har sin målgrupp – har ersatts av att man idag har ett kontor där flest andra har sina kontor. Den enda statliga verksamheten som finns i varje kommun är systembolaget.

När Bräcke som den första kommunen i Jämtland tog emot asylsökande på 1980-talet var det givetvis här Invandrarverket förlade sitt första jämtlandskontor. Det hade knappast hänt idag. Som det ser ut idag har Försäkringskassan inget kontor i de kommuner som har störst uttag av sjukpenningdagar. Man har tappat medborgarperspektivet.

När det handlar om placeringen av statliga myndigheter menar vi att det är viktigt att en sådan process förbereds och planeras långsiktigt. Nya eller omlokaliserade myndigheter ska placeras utanför städerna.

Bräcke kommuns förslag rörande statens närvaro i landsbygderna

- Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Polis med flera ska ha minst ett kontor i varje kommun. I den mån det anses vara omöjligt måste hänsyn tas till kommunikationer och geografi.

Kapitel 8. Styrning och samordning av landsbygdspolitiken

Det finns ett urbant tolkningsföreträde i statens policys och program¹. Till och med i detta betänkande används begrepp som *avlägsna* för vissa orter, trots att centrum och periferi beror på vilken utgångspunkt man har. Att ständigt vara undantaget och ”de andra” påverkar självklart hur politiken utformas, och självbilden. Vi inser att en förändring av språket och perspektiven inte är ett avgränsat projekt utan att det kräver en ständig medvetenhet i hela kedjan från departement till servicekontor. Landsbygdspågången måste mainstreamas.

Den kanske viktigaste slutsatsen av landsbygdskommitténs utredning är därför att alla kommittéer skall ha med frågeställningen vilka konsekvenser deras förslag får för landsbygden. En sådan granskning lever bortom de områden kommittén har fångat som aktuella och akuta idag. Det kan vara ett steg på vägen till att förändra och att integrera landsbygden i den svenska självbilden.

1

Ett urbant tolkningsföreträde? En studie av hur landsbygd skapas i nationell policy, Malin Rönnblom, Umeå universitet 2014

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14
Ert ärendenummer: N2017/00222HL

Kapitel 9. Civilsamhället utvecklar landsbygderna

Civilsamhället bidrar i stor utsträckning till utveckling av landsbygderna. Bräcke kommun instämmer i beredningens beskrivning av hur vårt rika föreningsliv skapar aktiviteter, attraktivitet och socialt kapital. Att underlätta och stödja det civila samhället är bra och viktigt, men det ideella engagemanget får inte bli ett tvång för att man ska kunna leva på landsbygden.

I Bräcke kommun har fiberutbyggnaden tack vare det civila samhället varit väldigt framgångsrik, och under 2017 kommer övervägande delen av kommunens invånare ha erbjudits tillgång till bredband via fiber. Detta har kunna ske via ett stort engagemang av fiberföreningar – människorna på platsen har bokstavligen projekterat, röjt träd och buskar, fixat fika till entreprenörer, tagit på sig att göra upphandlingar på flera miljoner, tagit in medlems- och anslutningsavgifter från sina grannar – och tagit solidariskt ansvar när betalningen uteblivit och grannarna inte kan betala. En rad sysslor som invånare själva tagit på sig mer eller mindre frivilligt för att kunna bo och verka där de är. Det fanns inget alternativ.

Vi vill understryka att civilsamhället ska bygga på frivillighet. Det är viktigt att myndigheterna inte lägger över sitt ansvar på det civila samhället. Ansvar för att utveckla landsbygderna, tillhandahålla samhällsnyttiga funktioner som infrastruktur och att hålla sin del av samhällskontraktet måste fortsatt åligga den offentliga sektorn.

Vår erfarenhet av LEADER-metoden och andra projektmedel är att många goda idéer aldrig realiserar eftersom projekten kräver mycket i form av administration. För att komma till rätta med det behöver man se till att det finns möjlighet för mindre projekt att komma åt finansiering med lägre tröskel, eller genom att vika en del av leaderpengarna till administrativt stöd till projekten. Låt de som har bra idéer utveckla dessa idéer istället för att ägna sig åt administration. Delar av projektmedlen kan istället gå till leaderkontoren som får en utökad roll som projektsamordnare för mindre projekt.

Bräcke kommuns förslag rörande civilsamhället

- Vik en del av leadermedlen till projektstöd.

Bräcke kommun

YTTRANDE

Sida 12 av 12

2017-03-22

Vårt diarienummer: 2017/64 14

Ert ärendenummer: N2017/00222HL

Slutligen

Bräcke kommun vill tacka landsbygdskommittén för ett gott och omfattande arbete.

Detta yttrande har antagits av kommunstyrelsen § 37/2017.

Sven-Åke Draxten

Kommunstyrelsens ordförande

Cattis Olsson

Kommunsekreterare